

1. રાજ્યના અસ્તિત્વ માટે ક્યા બે મુખ્ય હેતુઓ છે?

➤ રાજ્યના અસ્તિત્વ માટે સામાજિક સંરક્ષણ અને સત્તા માટેની સર્વોપરિતા એ બે મુખ્ય હેતુઓ છે.

2. પ્રાચીન સમયની રાજ્યવસ્થાનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યું હતું ?

➤ પ્રાચીન સમયની રાજ્યવસ્થાનું વર્ગીકરણ તત્વચિંતક એરિસ્ટોટલે કર્યું હતું.

3. સરમુખત્યારશાહી કઈ રીતે સ્થપાય છે ?

➤ જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ ચૌક્કસ જૂથના સમર્થન માટે રાજ્યની તમામ સત્તાઓ પોતાના હસ્તક લ ઈ સર્વસત્તાધીશ બને ત્યારે સરમુખત્યારશાહી સ્થપાય છે.

4. જર્મનીમાં કઈ રીતે સરમુખત્યારશાહી સ્થપાઈ હતી ?

➤ જર્મનીમાં ચાન્સેલર હિટલરે રાષ્ટ્રપતિ હિન્ડેનબર્ગનું અવસાન થતા પ્રમુખપદની ચૂંટણી કરી નહિ અને પોતે જ રાષ્ટ્રપતિ બની ગયો . જર્મનીમાં આ રીતે સરમુખત્યારશાહી સ્થપાઈ હતી.

5. કઈ શાસનવ્યવસ્થા સામ્યવાદ તરીકે ઓળખાય છે?

➤ સરમુખત્યારશાહી શાસનવ્યવસ્થાના લક્ષણો ધરાવતી જુદા સ્વરૂપે અસ્તિત્વમાં આવેલી શાસનવ્યવસ્થા ‘સામ્યવાદ’ તરીકે ઓળખાય છે.

6. પ્રજાસત્તાક લોકશાહી તંત્રની કાર્યપદ્ધતિ અનુસાર ક્યાં બે સ્વરૂપો છે.

➤ પ્રજાસત્તાક લોકશાહી તંત્રની કાર્યપદ્ધતિ અનુસાર આ બે સ્વરૂપો : (1) સંસદીય પદ્ધતિ (2) પ્રમુખ પદ્ધતિ

7. સંસદીય પદ્ધતિ કોને કહે છે ?

➤ પ્રજાસત્તા કે તંત્રમાં પ્રજા દ્વારા ચૂંટાઈ આવેલા સત્યોમાંથી રચાતી કારોબારી સંસદના ચૂંટાયેલા તમામ સત્યોને જવાબદાર રહી કાર્ય કરે તેને ‘સંસદીય પદ્ધતિ’ કહે છે.

8. એકત્રની શાસનવ્યવસ્થા કોને કહેવામાં આવે છે?

➤ લોકશાહી શાસનતંત્રમાં રાષ્ટ્રના બંધારણ અનુસાર સંપૂર્ણ સત્તા કેન્દ્ર સરકાર હસ્તક રાખવામાં આવી હોય તેવી શાસનવ્યવસ્થાને એ એકત્રની શાસનવ્યવસ્થા કહેવામાં આવે છે.

9. સમવાયતંત્રી શાસનવ્યવસ્થા કોને કહે છે ?

➤ લોકશાહી શાસનતંત્રમાં રાષ્ટ્રના બંધારણ અનુસાર કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચે સત્તાની સ્પષ્ટ વહેંચણી કરવામાં આવી હોય તેવી શાસનવ્યવસ્થાને સમવાયતંત્રી શાસનવ્યવસ્થા કહે છે.

10. વિશ્વની અર્થવ્યવસ્થામાં મુખ્યત્વે કઈ ત્રણ વિચારસરણીઓ અસ્તિત્વ ધરાવે છે?

- વિશ્વની અર્થવ્યવસ્થામાં મુખ્યત્વે આ ત્રણ વિચારસરણી ઓ અસ્તિત્વ ધરાવે છે, (1) મૂડીવાદી અર્થવ્યવસ્થા (2) સાભ્યવાદી અર્થવ્યવસ્થા અને (3) મિશ્ર અર્થવ્યવસ્થા

11. આતંકવાદીઓના કયા વિનાશક કૃત્યથી સમગ્ર વિશ્વ સ્તબંધ બની ગયું હતું ?

- 11 સપ્ટેમ્બર, 2001 ના રોજ આતંકવાદીઓએ અપહરણ કરેલાં બે અમેરિકન વિમાનો દ્વારા ન્યૂયૉર્કના વર્કર્ડ ટ્રેડ સેન્ટરના બે ટાવરોને 1 ટક્કર મારી તોડી પાડવાના વિનાશક કૃત્યથી સમગ્ર વિશ્વ સ્તબ્ધ બની ગયું હતું .

12. વિશ્વમાં કયા દેશોમાં આતંકવાદની શરૂઆત થઈ હતી ?

- વિશ્વમાં ઉત્તર આર્થિકન્ડ, અલ્ઝિરીયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને ચીલીમાં રાજકીય ક્ષેત્રું સિધ્ય કરવા આતંકવાદની શરૂઆત થઈ હતી.

13. વિશ્વમાં આજે કેટલા સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રો છે?

- વિશ્વમાં આજે 2000 થી વધુ સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રો છે.

14. વિશ્વની સૌથી પ્રાચીન શાસનવ્યવસ્થા કઈ છે ?

- રાજશાહી એ વિશ્વની સૌથી પ્રાચીન શાસન વ્યવસ્થા છે.

15. હિટલર અને મુસોલિની કયા પરિબળોને કારણે સર્વોપરી સત્તા હસ્તગત કરી શક્યો?

- હિટલર અને મુસોલિની વર્સેલ્સની સંઘિમાં થયેલા અન્યાય, કથળી ચૂકેલી આર્થિક સ્થિતિ, વેરભાવે, અપમાન, જેવા પરિબળોના કારણે તેઓ સર્વોપરી સત્તા હસ્તગત કરી શક્યા.

16. રશ્યામાં પ્રજાસત્તાક તંત્રની સ્થાપના કયારે થઈ?

- રશ્યામાં મિખાઈલ ગોર્બોચોવ ના સમયમાં સોવિયટે રશ્યાનું વિધટન થતાં સાભ્યવાદનો અંત થતા રશ્યામાં પ્રજાસત્તાકતંત્રની સ્થાપના થઈ.

17. લોકશાહીમાં શાસન કોના હાથમાં હોય છે?

- લોકશાહીમાં શાસન લોકો દ્વારા ચૂંટાઈ ને આવેલા પ્રતિનિધિ અથવા પ્રતિનિધિઓની બનેલી સરકાર ના હાથમાં હોય છે.

18. લોકશાહીની વાસ્તવિક સત્તા કોની પાસે હોય છે?

- લોકશાહીની વાસ્તવિક સત્તા સંસદ પાસે હોય છે.

19. પ્રમુખગત લોકશાહીમાં પ્રમુખની ચૂંટણી કેટલા વર્ષ થાય છે ?

➤ પ્રમુખગત લોકશાહીમાં પ્રમુખની ચૂંટણી દર ચાર વર્ષે નિશ્ચિત સમયે થાય છે.

20. માસ્ટ્રિક સંધિ ને કારણે કઈ બાબત સરળ બન્યો છે?

➤ માસ્ટ્રિક સંધિ ને કારણે યુરોપમાં એક શક્તિશાળી કેન્દ્રીય બેક અને સમાન ચલણનો માર્ગ સરળ બન્યો.

21. બિજા વિશ્વયુદ્ધ પછી ક્યાં દેશમાં ખરેખર ઉદ્યોગીકરણ થયું હતું?

➤ બિજા વિશ્વયુદ્ધ પછી અમેરિકામાં ખરેખર ઉદ્યોગીકરણ થયું હતું.

22. વર્તમાન સમયમાં વિશ્વમાં કેટલા આતંકવાદી સંગઠનો કાર્યરત છે ?

➤ વર્તમાન સમયમાં વિશ્વ માં અંદાજીત 500 થી વધુ આતંકવાદી સંગઠનો કાર્યરત છે.

23. વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ કઈ ઘટનાએ આતંકવાદ નો પરિચય આપ્યો?

➤ ઈ.સ. 1972 માં ભ્યુનિય ઓલમ્પિકમાં ઈરાયલી રમતવીરોની પેલેસ્ટાઇની આતંકવાદીઓએ ઘાતકી હત્યા કરી આતંકવાદનો પરિચય આપ્યો .

24. સંચાલન શક્તિનાં ક્યાં કુદરતી સંસાધનોનો જથ્થો ઘટતો જાય છે?

➤ સંચાલન શક્તિના ખનીજતેલ અને કોલસાના ભંડારો જેવી કુદરતી સંસાધનોનો જથ્થો ઘટતો જાય છે.

25. તબીબી ક્ષેત્રે સંશોધનથી મનુષ્ય જીવનમાં કયું પરિવર્તન આવ્યું છે?

➤ તબીબી ક્ષેત્રે સંશોધન થી મનુષ્યનું જાહેર સ્વાશ્ય અને સરેરાશ આયુષ્માં વધારો થયો.

26. રાજ્યના અસ્તિત્વ માટે ક્યા બે મુખ્ય હેતુઓ છે?

➤ રાજ્યના અસ્તિત્વ માટે સામાજિક સંરક્ષણ અને સત્તા માટેની સર્વોપરિતા એ બે મુખ્ય હેતુઓ છે.

27. પ્રાચીન સમયની રાજ્યવસ્થાનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યું હતું ?

➤ પ્રાચીન સમયની રાજ્યવસ્થાનું વર્ગીકરણ તત્વચિંતક એરિસ્ટોટલે કર્યું હતું.

28. સરમુખત્યારશાહી કઈ રીતે સ્થપાય છે ?

➤ જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ ચૌક્કસ જૂથના સમર્થન માટે રાજ્યની તમામ સત્તાઓ પોતાના હસ્તક લ ઈ સર્વસત્તાધીશ બને ત્યારે સરમુખત્યારશાહી સ્થપાય છે.

29. જર્મનીમાં કઈ રીતે સરમુખત્વારશાહી સ્થપાઈ હતી ?

- જર્મનીમાં ચાન્સેલર હિટલરે રાષ્ટ્રપતિ હિન્દેનબર્ગનું અવસાન થતા પ્રમુખપદની ચૂંટણી કરી નહિ અને પોતે જ રાષ્ટ્રપતિ બની ગયો . જર્મનીમાં આ રીતે સરમુખત્વારશાહી સ્થપાઈ હતી.

30. કઈ શાસનવ્યવસ્થા સામ્યવાદ તરીકે ઓળખાય છે?

- સરમુખત્વારશાહી શાસનવ્યવસ્થાના લક્ષ્ણો ધરાવતી જુદા સ્વરૂપે અસ્તિત્વમાં આવેલી શાસનવ્યવસ્થા ‘સામ્યવાદ’ તરીકે ઓળખાય છે.

31. પ્રજાસત્તાક લોકશાહી તંત્રની કાર્યપદ્ધતિ અનુસાર કયાં બે સ્વરૂપો છે.

- પ્રજાસત્તાક લો કશાહી તંત્રની કાર્યપદ્ધતિ અનુસાર આ બે સ્વરૂપો : (1) સંસદીય પદ્ધતિ (2) પ્રમુખ પદ્ધતિ

32. સંસદીય પદ્ધતિ કોને કહે છે ?

- પ્રજાસત્તા કે તંત્રમાં પ્રજા દ્વારા ચુંટાઈ આવેલા સભ્યોમાંથી રચાતી કારોબારી સંસદના ચુંટાયેલા તમામ સભ્યોને જવાબદાર રહી કાર્ય કરે તેને ‘સંસદીય પદ્ધતિ’ કહે છે.

33. એકત્તાની શાસનવ્યવસ્થા કોને કહેવામાં આવે છે?

- લોકશાહી શાસનતંત્રમાં રાષ્ટ્રના બંધારણ અનુસાર સંપૂર્ણ સત્તા કેન્દ્ર સરકાર હસ્તક રાખવામાં આવી હોય તેવી શાસનવ્યવસ્થાને એ એકત્તાની શાસનવ્યવસ્થા કહેવામાં આવે છે.

34. સમવાયતંત્રી શાસનવ્યવસ્થા કોને કહે છે ?

- લોકશાહી શાસનતંત્રમાં રાષ્ટ્રના બંધારણ અનુસાર કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચે સત્તાની સ્પષ્ટ વહેંચણી કરવામાં આવી હોય તેવી શાસનવ્યવસ્થાને સમવાયતંત્રી શાસનવ્યવસ્થા કહે

35. વિશ્વની અર્થવ્યવસ્થામાં મુખ્યત્વે કઈ ત્રણ વિચારસરણીઓ અસ્તિત્વ ધરાવે છે?

- વિશ્વની અર્થવ્યવસ્થામાં મુખ્યત્વે આ ત્રણ વિચારસરણી ઓ અસ્તિત્વ ધરાવે છે, (1) મૂડીવાદી અર્થવ્યવસ્થા (2) સામ્યવાદી અર્થવ્યવસ્થા અને (3) મિશ્ર અર્થવ્યવસ્થા

36. આતંકવાદીઓના કયા વિનાશક કૃત્યથી સમગ્ર વિશ્વ સ્તબંધ બની ગયું હતું ?

- 11 સપ્ટેમ્બર, 2001 ના રોજ આતંકવાદીઓએ અપહરણ કરેલાં બે અમેરિકન વિમાનો દ્વારા ન્યુયોર્કના વહી ટ્રેડ સેન્ટરના બે ટાવરોને 1 ટક્કર મારી તોડી પાડવાના વિનાશક કૃત્યથી સમગ્ર વિશ્વ સ્તબ્ધ બની ગયું હતું .

37. વિશ્વમાં કયા દેશોમાં આતંકવાદની શરૂઆત થઈ હતી ?

- વિશ્વમાં ઉત્તર આર્થિકન્ડ, અલ્જિરીયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને ચીલીમાં રાજકીય ક્ષેત્ર સિધ્ય કરવા આતંકવાદની શરૂઆત થઈ હતી.

38. વિશ્વમાં આજે કેટલા સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રો છે?

- વિશ્વમાં આજે 2000 થી વધુ સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રો છે.

39. વિશ્વની સૌથી પ્રાચીન શાસનવ્યવસ્થા કઈ છે ?

- રાજશાહી એ વિશ્વની સૌથી પ્રાચીન શાસન વ્યવસ્થા છે.

40. હિટલર અને મુસોલિની ક્યા પરિબળોને કારણે સર્વોપરી સત્તા હસ્તગત કરી શક્યો?

- હિટલર અને મુસોલિની વર્સેલ્સની સંધિમાં થયેલા અન્યાય, કથળી ચૂકેલી આર્થિક સ્થિતિ, વેરભાવે, અપમાન, જેવા પરિબળોના કારણે તેઓ સર્વોપરી સત્તા હસ્તગત કરી શક્યા.

41. રશિયામાં પ્રજાસત્તાક તંત્રની સ્થાપના ક્યારે થઈ?

- રશિયામાં મિખાઈલ ગોર્બોચોવ ના સમયમાં સોવિયટે રશિયાનું વિઘટન થતાં સામ્યવાદનો અંત થતા રશિયામાં પ્રજાસત્તાકતંત્રની સ્થાપના થઈ.

42. લોકશાહીમાં શાસન કોના હાથમાં હોય છે?

- લોકશાહીમાં શાસન લોકો દ્વારા ચૂંટાઈ ને આવેલા પ્રતિનિધિ અથવા પ્રતિનિધિઓની બનેલી સરકાર ના હાથમાં હોય છે.

43. લોકશાહીની વાસ્તવિક સત્તા કોની પાસે હોય છે?

- લોકશાહીની વાસ્તવિક સત્તા સંસદ પાસે હોય છે.

44. પ્રમુખગત લોકશાહીમાં પ્રમુખની ચૂંટણી કેટલા વર્ષ થાય છે ?

- પ્રમુખગત લોકશાહીમાં પ્રમુખની ચૂંટણી દર ચાર વર્ષ નિશ્ચિત સમયે થાય છે.

45. માસ્ટ્રિક સંધિ ને કારણે કઈ બાબત સરળ બન્યો છે?

- માસ્ટ્રિક સંધિ ને કારણે યુરોપમાં એક શક્તિશાળી કેન્દ્રીય બેંક અને સમાન ચલણાનો માર્ગ સરળ બન્યો.

46. બિજા વિશ્વયુદ્ધ પછી ક્યાં દેશમાં ખરેખર ઉદ્ઘોગીકરણ થયું હતું?

- બિજા વિશ્વયુદ્ધ પછી અમેરિકામાં ખરેખર ઉદ્ઘોગીકરણ થયું હતું.

47. વર્તમાન સમયમાં વિશ્વમાં કેટલા આતંકવાદી સંગઠનો કાર્યરત છે ?

- વર્તમાન સમયમાં વિશ્વ માં અંદાજીત 500 થી વધુ આતંકવાદી સંગઠનો કાર્યરત છે.

48. વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ કર્છ ઘટનાએ આંતકવાદ નો પરિચય આપ્યો?

➤ ઇ.સ. 1972 માં ભ્યુનિય ઓલાભિકમાં ઈજરાયલી રમતવીરોની પેલેસ્ટાઈની આતંકવાદીઓએ ઘાતકી હત્યા કરી આંતકવાદનો પરિચય આપ્યો .

49. સંચાલન શક્તિનાં ક્યાં કુદરતી સંસાધનોનો જથ્થો ઘટતો જાય છે?

➤ સંચાલન શક્તિના ખનીજતેલ અને કોલસાના ભંડારો જેવી કુદરતી સંસાધનોનો જથ્થો ઘટતો જાય છે.

50. તબીબી ક્ષેત્રે સંશોધનથી મનુષ્ય જીવનમાં કયું પરિવર્તન આવ્યું છે?

➤ તબીબી ક્ષેત્રે સંશોધન થી મનુષ્યનું જાહેર સ્વાશ્ય અને સરેરાશ આયુષ્માં વધારો થયો.